

Dosya /// Special Report

Yükselen bir değer olarak İran sanatı ///
Iranian art on the rise

Hatice Utkan Özden

Yükselen bir değer
olarak İran sanatı

Value of Iranian
Art on the Rise

///

22 Ekim'de yapılan bir açıklamaya göre, National Gallery of Berlin, Tahran Çağdaş Sanat Müzesinden özel bir koleksiyonu sergilemeye başlayacak. Toplam 2,5 milyar dolarlık değeri olduğu tahmin edilen koleksiyondan bazı parçalar Berlin'de 2016 yılında sergilenecek. İran'ın sanatının öne çıkması ve Avrupa'da yayılmaya başlaması bir tesadüf değildir. İran sanatının yükselen bir değer haline gelmesinin en önemli nedeni yurt dışında ve İran'da yaşayan İranlı koleksiyonerlerin güçlenmesiyle çağdaş İran sanatına da katkıda bulunmalarıdır. Bu koleksiyonerlerin birçoğunun da üçüncü ya da ikinci nesil koleksiyonerler olduğu bilinmektedir. Bu durum İran'daki sanat çevresindeki genel gelişimi olumlu yönde etkiler.

İran'da gerçekleşen tüm olaylar, özellikle de 1979 İslami Devrim öncesi ve sonrası, ülkenin kültürünü, genel olarak sanata bakış açısını ve ülkedeki sanatsal gelişimi etkilemiştir. İran'da 1979 tarihinde gerçekleşen İslami Devrimin ardından dünyanın farklı alanlarına dağılan İranlı koleksiyonerler, kendi sanatçıların eserlerini almaya devam ettiler. İranlılar için sanat toplamak popüler kültürün bir etkisi değil, aksine yılların getirdiği alışkanlık haline gelen bir olgu haline geldi. Her ne kadar 1977'de açılan Tahran Çağdaş Sanat Müzesi'nin gizli Farah Diba Koleksiyonu dünya çağdaş sanatından parçalar ile ilgi çekse de, müze koleksiyonun en eski parçaları 19. Yüzyıla

ait Firdevsi'nin Şehname'sinden alınan minyatürlerden, İslami eserlere kadar birçok farklı eser bulunmaktadır. Müze, İran'ın hem sanatsal tarihini hem de Batı sanatına yaklaşımını ortaya koyar. Bir yanda, Rothko, Jackson Pollock, Francis Bacon, Andy Warhol, Duchamp, Magritte, Rauschenberg, Degas, Gauguin, Renoir, Pissaro, diğer yanda da çoğunluğu İranlı sanatçılara ait bir koleksiyona ev sahipliği yapar. Toplam 4 bin eserden oluşan bu koleksiyonun çoğu İranlı sanatçılara aittir. İran'ın sanatsal gelişiminde hem koleksiyonerler, hem de hükümet

The Prussian Cultural Heritage foundation announced on October 22, that the Tehran Museum of Contemporary Art has agreed to loan a part of its collection to be exhibited at the foundation's museum in Berlin. The exhibition will take place in 2016 in National Gallery of Berlin. The collection is estimated to have a value of \$2.5 billion. The interest of Europe towards Iranian art and the rise of Iranian art is not a coincidence. As Iran continues its rise in development, Iranian collectors, (mainly second or third generation art connoisseurs), who are living both abroad and in Iran, are investing even more so in the work of their compatriots.

So, as the development of Iran continues, so too does the face of its contemporary art scene.

Iranian art had its first rise during 1940s and 50s. It was during this time that Iranian art outside of the academy began to look similar to western art. Kamal-al Mulk (1852-1940), an academic, was one of the first artists to be both of the academy and in the modern art movement. His unique style permeated his student's work and even after his death his style remained in both the work and subconscious of his pupils. Apadana Gallery, which opened in 1949, was one of the first galleries to support academic artists of Mulk's kind. With this gallery and the movements around it, this period became a socially active scene in the arts. This active art-scene was backed by artists like Marcos Grigorian (1925). During the 1950s Grigorian, who is known for his works with mud and soil,

carried art in Tehran to tea houses. After him, again we see an ongoing master – apprentice relationship. Student of Grigorian, Hussein Zenderoudi used conventional culture icons such as Fatima's hand, prayer prints and talismans, and created art with these images. Typical of any rise in art hand in hand with social activism, artists during these years prepared manifestos and public art was on the rise.

After the 1950s the art in Iran evolved rapidly and actively and by the 1970s the art in Iran was experiencing a boom.

2014, Babak Roshaninejad, Interlude serisinden, taval üzerine yağlı boya ///
No.9 from the Interlude series, oil on canvas

ASSAR GALERİ

Maryam Majd (eş - direktörü)

CI İstanbul'un çağdaş sanat sahnesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

MM İstanbul'un çağdaş sanat sahnesi oldukça canlı. Aynı yıl içerisinde iki sanat fuarına ev sahipliği yapmak, Koç ve Sabancı kurumları tarafından yönetilen iki büyük sanat enstitüsünün (ARTER ve SALT) oldukça iyi kürasyonlu gösteriler düzenlemesi, ve ayrıca geçen yıl Anish Kapoor bu yılda Zero gibi çok önemli sergileri ağırlamak, ve elbette ki Bienaldeki alternatif ve eğitici sanat yapılarını desteklemek şehirdeki sanat ve kültürün köklerini derinleştiriyor ve özel galerilerin yönetimini hiç olmadığı kadar kolaylaştırıp anlamlandırıyor. Tüm bu girişimler ayrıca şehre olumlu bir mod sağlıyor ve halihazırda oldukça canlı yaşayan bu şehir sanata daha çok insan çekerek hayat katıyor.

CI Bu yılki beklentilerin neler? (sanat fuarından)

MM Türk ve uluslararası koleksiyonerlere, müzelere ve küratörlere geniş çaplı bir sergileme, yüksek satışlar ve tüm medyada yer almasını bekliyorum. Bunun yanında organizatörlerden fuardan önce ve fuar sırasında, önceden kuvvetli bir planlamayla İran pavyonunu, galerilerini, sanat eserlerini ve özel koleksiyonları tanıtmalarını bekliyorum.

CI Bu yıl ilk yılınız mı? Eğer ki değilse ne kadar süredir CI'ya geliyorsunuz?

MM Bu yıl bizim CI'deki dördüncü yılımız. Daha önceden 2009, 2010 ve 2012'de katılmıştık. Bu yıl fuara getireceğiniz CI sanatçıların isimlerini paylaşabilir misiniz?

MM Bu yıl yer alacak sanatçılarımız Reza Lavassani, Momamd-Hossein Emad, Samira Samira Alikhanzaeh, Babak Roshaninejad ve Alireza Adambakan.

ASSAR GALLERY

Maryam Majd (co - director of the gallery)

CI What do you think about Contemporary art scene in Istanbul?

MM The contemporary art scene in Istanbul is quite vibrant. Hosting two art fairs each year, setting up several very good curated shows at two big art institutions run by the the Koc and Sabanci foundations (ARTER and SALT) in addition to the very important exhibitions that are hosted such as the Anish Kapoor show last year and Zero this year, and of course supporting alternative and educational art forms in the Biennial all deepen the roots of art and culture in this city and make it even easier and more meaningful for the private galleries to operate. All these initiatives, also, bring a very positive mood to the city and add more life to this already very live and vibrant city attracting more people to the arts in general.

CI What are your expectations for this year? (from the fair)

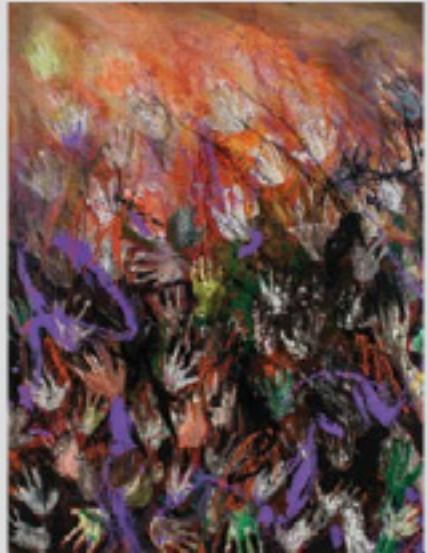
MM I expect extensive exposure to Turkish and International collectors, museums, and curators, high sales and full press coverage. I also expect the organisers to strongly plan in advance to introduce the Iranian pavilion including its galleries, the artworks and the private collection before and during the fair.

CI Is this your first year? If not for how long have been coming to CI?

MM This is our fourth time in CI. Earlier we have participated in 2009, 2010 and 2012.

CI Could you please name the artists that you will bring to the fair this year?

MM We will be attending the fair with artists such as Reza Lavassani, Momamd-Hossein Emad, Samira Alikhanzaeh, Babak Roshaninejad and Alireza Adambakan

2008, Alireza Adambakan, Haftad-o-Du-Tan serisinden /// Camp on Fire, from the Haftad-o-Du-Tan series

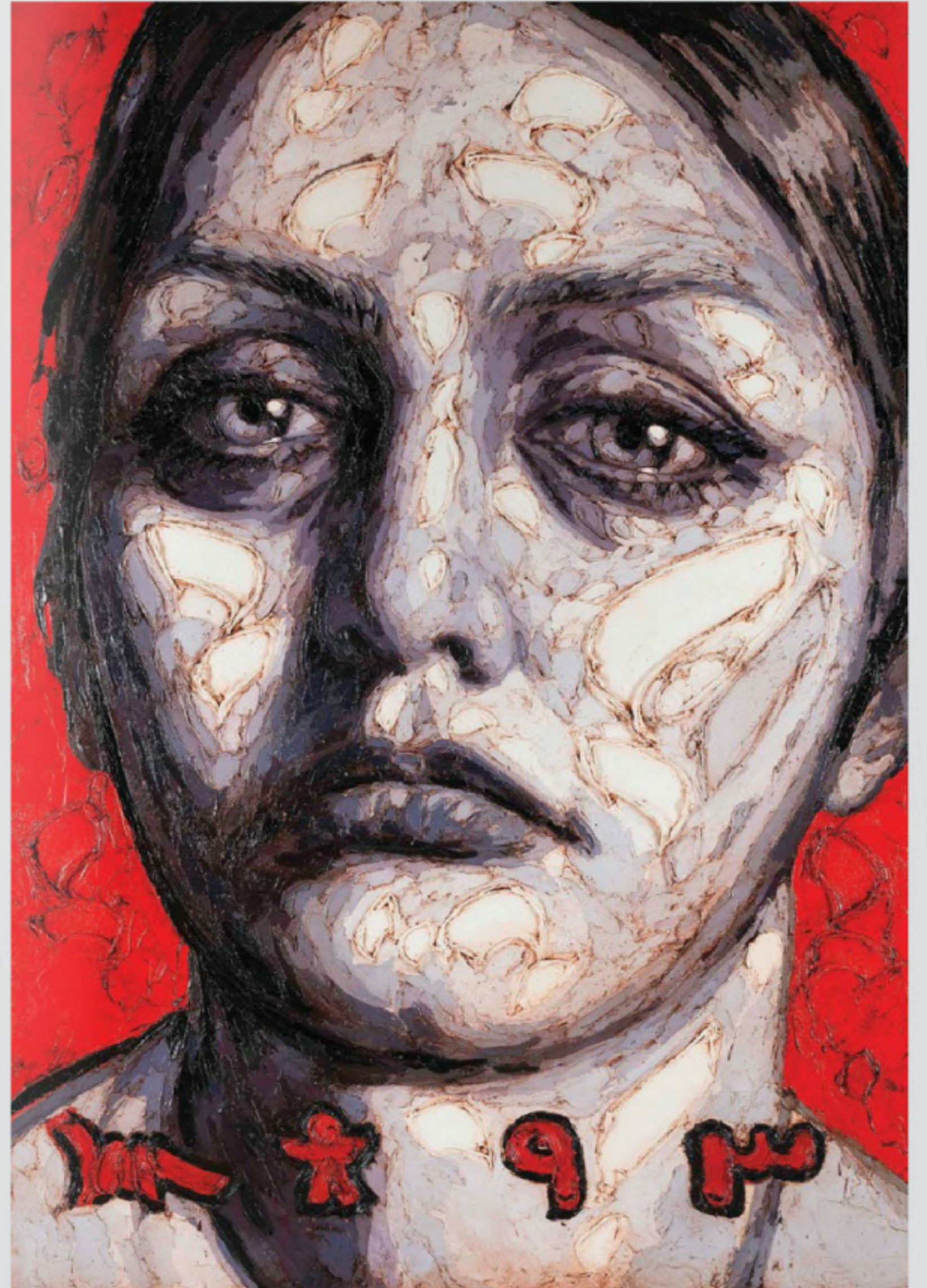
2008, Alireza Adambakan, Haftad-o-Du-Tan serisinden /// Khuli Commits Suicide from the Haftad-o-Du-Tan series

2008, Alireza Adambakan, Haftad-o-Du-Tan serisinden /// Camp on Fire, from the Haftad-o-Du-Tan series

2008, Alireza Adambakan, Haftad-o-Du-Tan serisinden /// Khuli Commits Suicide from the Haftad-o-Du-Tan series

2014, Personea serisinden /// Babak Roshaninejad, No:6 From Personea series